

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.411.5.4.2024

Tomasz Bielecki
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Oświęcimiu
ul. Bema 10
32-602 Oświęcim

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/24/514 Finansowanie działalności domów pomocy społecznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, ul. Bema 10, 32-602 Oświęcim.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Bielecki ¹ , pełniący tę funkcję od 1 czerwca 2021 r. Wcześniej, w okresie objętym kontrolą, Dyrektorem była Renata Fijałkowska.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania podejmowane przez powiat w zakresie utrzymania i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej oraz zapewnienia w nich wymaganego standardu usług. Finansowanie działalności domów pomocy społecznej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021–2024 (do 30 września) z wykorzystaniem dowodów i informacji sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Małgorzata Kram, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/169/2024 z 30 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 1-2, 195-198)

---

¹ Dalej: Dyrektor.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK ocenia pozytywnie działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu⁴ w kontrolowanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W latach 2021–2024 (do 30 września) PCPR prawidłowo realizowało zadania powierzone przez powiat w zakresie umieszczania w domach pomocy społecznej⁵ skierowanych do nich osób. Zbadane decyzje dotyczące umieszczenia w DPS były zgodne z decyzjami kierującymi wydanymi przez gminy, a okres pomiędzy wydaniem decyzji a umieszczeniem w DPS nie przekraczał miesiąca.

PCPR pozyskiwał z DPS dane niezbędne do ustalenia i ogłoszenia przez Starostę⁶ średnich miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańca DPS w powiecie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania podejmowane przez powiat w zakresie utrzymania i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej oraz zapewnienia w nich wymaganego standardu usług

Opis stanu faktycznego

1.1 PCPR został utworzony jako samodzielna jednostka organizacyjna powiatu, nieposiadająca osobowości prawnej i działająca jako jednostka budżetowa powiatu. W okresie objętym kontrolą PCPR działał w oparciu o statut przyjęty uchwałą Rady Powiatu Oświęcimskiego nr XXVI/234/2020 z 18 listopada 2020 r. w którym zapisano, że do jego zadań należy nadzór nad domami pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 216-217)

W okresie objętym kontrolą PCPR, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym przyjętym uchwałą Zarządu nr 79/773/2018 z 24 kwietnia 2018 r. realizował zadania własne i zlecone powiatu z zakresu ustawy pomocy społecznej, w tym prowadzenie i rozwój infrastruktury DPS o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (§ 3 pkt 1 ppkt 5).

(akta kontroli str. 218-223)

W kolejnym regulaminie organizacyjnym, przyjętym uchwałą nr Zarządu 261/769/2021 z 7 grudnia 2021 r. nie znalazł się analogiczny do poprzedniego zapis. W rozdz. 3 § 7 pkt 4 wskazano, że do zakresu zadań działu pn. *Działania Pomocy Instytucjonalnej i Realizacji Świadczeń* należy m.in.:

- 1) *prowadzenie postępowań w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej (...);*
- 13) *przygotowywanie oraz nadzór nad rozliczaniem kosztów pobytu w placówkach pomocy społecznej oraz not księgowych dla gmin i powiatów;*
- 14) *prowadzenie stosownych rejestrów, sprawozdań finansowych i statystycznych z zakresu działalności działu (...).*

(akta kontroli str. 218-223)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej PCPR.

⁵ Dalej: DPS.

⁶ Starosta Oświęcimski.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu⁸ nadzór nad PCPR sprawował wicestarosta.

(akta kontroli str. 224-225)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor działał m.in. na podstawie upoważnienia nr 69/2021 z 1 czerwca 2021 r. wydanego przez Starostę *do dokonywania działań w sprawach należących do zadań własnych powiatu oraz zadań zleconych realizowanych przez powiat, zakresu ustawy o pomocy społecznej (...), w szczególności do podejmowania rozstrzygnięć administracyjnych, składania oświadczeń woli oraz innych czynności koniecznych dla realizacji tego upoważnienia.* Upoważnienie obejmowało umieszczanie w domu pomocy społecznej oraz ustalanie opłaty za pobyt w DPS na podstawie art. 59 ust. 2 uops⁹ w zw. z art. 87 ust. 8 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁰ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej¹¹.

(akta kontroli str. 195-196, 199-204, 216-223)

1.2 W latach 2021–2024 na terenie powiatu funkcjonowały trzy ponadgminne domy pomocy społecznej, dwa wyłącznie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (w Bobrku¹² i w Zatorze) oraz dla osób przewlekle chorych psychicznie (w Bulowicach)¹³.

(akta kontroli str. 3-50, 91-137, 224-225, 231-232)

W 2021 r. decyzją wojewody małopolskiego (z 13 maja 2021 r.) liczba miejsc w DPS w Bobrku została zmniejszona z 203 do 190. Tym samym liczba miejsc ogółem w DPS prowadzonych na terenie powiatu zmniejszyła się z 336 do 323, tj. o 13 miejsc.

Po powyższej zmianie, w latach 2021–2024 (30 września) liczba miejsc w DPS była stała. W tym okresie liczba mieszkańców trzech DPS wynosiła od 319 do 322 osób, w tym na tzw. starych zasadach od 189 osób w 2021 r. do 158 osób w 2024 r. (na 30 września). Średni czas oczekiwania na miejsce wynosił od 4 do 15 miesięcy¹⁴.

(akta kontroli str. 197-198, 233-257, 273-274)

1.3 Dyrektor, działając z upoważnienia Starosty, wydawał decyzje o umieszczeniu osób w domu pomocy społecznej. Szczegółową analizę poprawności decyzji wydawanych w latach 2021–2023 przeprowadzono na próbie sześciu decyzji¹⁵ spośród 75 spraw wniesionych w ww. latach do PCPR (odpowiednio: 19, 28, 28). Stwierdzono, że zostały one wydane z upoważnienia Starosty, ze wskazaniem stosownej decyzji wójta/burmistrza miejscowości, w której zamieszkiwała dana osoba. Każdy z analizowanych dokumentów zawierał niezbędne pouczenie. Dokumentacja osoby skierowanej zawierała

---

⁸ Uchwała nr 10/2024 Zarządu Powiatu w Oświęcimiu z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, poprzednio uchwała nr 251/759/2021 Zarządu Powiatu w Oświęcimiu z dnia 22 listopada 2021 r.

⁹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, ze zm.): dalej uops, ustawa.

¹⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 356 – obowiązywała do 24 października 2024 r.

¹¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 734, ze zm.

¹² Jednostka organizacyjna powiatu.

¹³ DPS w Zatorze i Bulowicach – jednostki prowadzone na zlecenie powiatu.

¹⁴ Dane dla trzech DPS w okresie objętym kontrolą.

¹⁵ Zastosowano statystyczny dobór próby metodą doboru losowego prostego. Wylosowano po dwie decyzje z każdego roku.

m.in. niezbędne zaświadczenia lekarskie, wywiad środowiskowy, orzeczenie o niepełnosprawności oraz oświadczenie o stanie majątkowym. Okres pomiędzy wydaniem decyzji a umieszczeniem danej osoby w DPS wyniósł w kontrolowanej próbie od trzech do 25 dni.

(akta kontroli str. 180-194)

1.4 W latach 2021–2024 (do końca III kwartału) PCPR przeprowadził trzy kontrole problemowe DPS¹⁶ na terenie powiatu (wszystkie w 2023 r.), które dotyczyły: *zabezpieczenia obiektu, zatrudnienia na I zmianie personelu, zajęć terapeutycznych (...), prawidłowości dokumentacji stosowania przymusu bezpośredniego, prawidłowości dokumentacji stosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej na podstawie ustawy*. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień, a związku z tym nie wydawano zaleceń pokontrolnych. W protokołach zamieszczono zapis, że mieszkańcy *mieli właściwie zapewnioną opiekę, dobrze zorganizowany był również ich czas wolny, znaczna część mieszkańców była aktywizowana i rehabilitowana*.

(akta kontroli str. 231-232, 267-273)

W umowach¹⁷ zawartych z prowadzącymi DPS w Bulowicach i w Zatorze obowiązujących w kontrolowanym okresie, ujęto postanowienia o możliwości prowadzenia kontroli prawidłowości wykonywania zadania publicznego, w tym wydatkowania przekazanej dotacji.

(akta kontroli str. 3-179)

PCPR nie prowadziło w latach 2021–2024 (30 września) kontroli wykorzystania i rozliczenia środków pochodzących z dotacji, ani nie korzystało z zapisów obowiązujących w tych okresach umów, o możliwości kontroli prawidłowości prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo – księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego.

(akta kontroli str. 267-273)

Dyrektor wyjaśnił, że kontrola realizacji umów zawieranych z podmiotami niepublicznymi prowadzona była na bieżąco poprzez *weryfikację składanych kwartalnie i rocznie sprawozdań z wykonania zadania publicznego*. Ponadto wskazał, że kadra kierownicza PCPR miała możliwość kilkakrotnie w ciągu każdego roku oceniać bieżące funkcjonowanie DPS w czasie udziału w uroczystościach, spotkaniach i rozmów z pracownikami lub z mieszkańcami.

(akta kontroli str. 497-499, 534-536)

---

¹⁶ Kontrole przeprowadzone przez Dyrektora i jego pracowników w dniu 22 czerwca 2022 r. we wszystkich trzech DPS na terenie powiatu.

¹⁷ Umowy: nr PCPR.421.3.2018 z 21 grudnia 2018 r. i nr PCPR.421.5.2023 z 229 grudnia 2023 r. o realizację zadania publicznego; nr PCPR.421.2.2018 z 21 grudnia 2018 r. i nr PCPR.421.4.2023 z 29 grudnia 2023 r. o realizację zadania publicznego - Bulowice;
Umowy: nr PCPR.421.1.2020 i nr PCPR.421.2.2020 z 17 września 2020 r., nr PCPR.421.3.2020 z 17 listopada 2020 r., nr PCPR.421.4.2020 z 18 listopada 2020 r., nr PCPR.421.4.2021 z 8 listopada 2021 r., nr PCPR.421.3.2021 z 9 listopada 2021 r., nr PCPR.421.1.2022 i nr PCPR.421.2.2022 z 29 marca 2022 r., nr PCPR.421.4.2022 z 28 września 2022 r., nr PCPR.421.3.2022 z 17 listopada 2022 r. o udzieleniu dotacji celowej (wsparcie jst w realizacji zadań z uwagi na stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2; wzmocnienie zabezpieczenia DPS przed skutkami wirusa);
Umowy: nr PCPR.421.5.2020 z 9 grudnia 2020 r., nr PCPR.421.2.2023 z 9 października 2023 r., nr PCPR.421.1.2023 z 6 października 2023 r. o dofinansowanie wypłaty dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi.

1.5 W okresie objętym kontrolą do PCPR nie wpłynęły skargi, informacje, sygnały lub inne pisma dotyczące problemów DPS, w tym związanych z brakiem wystarczających środków na ich funkcjonowanie.

(akta kontroli str. 231-232)

Dyrektor wyjaśnił, że rozważając rozwiązania prawne jakie należałoby wprowadzić w związku z funkcjonowaniem i finansowaniem DPS, w tym prowadzonych na zlecenie, obecny stan prawny powinien ulec zmianie poprzez wprowadzenie jednolitego mechanizmu finansowania mieszkańców umieszczonych przed i po 1 stycznia 2004 r. Ponadto wskazał, że korzystnym rozwiązaniem jest wprowadzenie jednolitej zasady obowiązującej w stosunku do wszystkich mieszkańców, wg przepisów dotyczących osób umieszczonych po 1 stycznia 2004 r. z przyjęciem, że do mieszkańców umieszczonych przed 1 stycznia 2004 r. dopuszczalnym jest wystąpienie przez właściwą gminę do wojewody o uzupełnienie środków niezbędnych do pokrycia miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, ze środków dotychczas przysługujących powiatowi. Jego zdaniem w takim rozwiązaniu zobowiązana gmina nie występowałaby o stałą, ustaloną przez wojewodę kwotę dotacji, tylko o kwotę brakującą dla danego mieszkańca, która nie została pokryta przez zobowiązanych zgodnie z przepisami.

Dyrektor podał także, że do PCPR w Oświęcimiu nie wpływały informacje/sygnały/pisma dotyczące problemów DPS, w szczególności związane z brakiem wystarczających środków na ich funkcjonowanie. Podał także, że 15 października 2024 r. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, zwrócił się pisemnie z wnioskiem o przekazanie informacji dotyczących sytuacji domów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie na terenie naszego powiatu. W związku z powyższym PCPR wystąpił ze stosownym zapytaniem do DPS Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze oraz DPS Braci Albertynów w Bulowicach o zajęcie stanowiska w ww. sprawie. W odpowiedzi na ww. pismo pozyskano pisemne informacje, które przesłano w dniu 23 października 2024 r. do Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie (szczegółowy opis w pkt 2.2. wystąpienia pokontrolnego).

Dyrektor wyjaśnił, że w funkcjonujących na terenie powiatu domach pomocy społecznej, nie wystąpiły problemy ze świadczeniem usług zgodnie z obowiązującymi standardami.

(akta kontroli str. 205-209)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą PCPR prawidłowo realizowało zadania powierzone przez powiat w zakresie prowadzenia i infrastruktury DPS o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób. Dyrektor działał w ramach uzyskanych od Starosty upoważnień. Kontrole prowadzone w DPS dotyczyły wybranych problemów bezpieczeństwa i warunków pobytu mieszkańców oraz prowadzenia dokumentacji.

OBSZAROpis stanu
faktycznego**2. Finansowanie działalności domów pomocy społecznej**

2.1 W okresie objętym kontrolą PCPR zawarł cztery umowy o prowadzenie DPS oraz dziesięć umów¹⁸ dotyczących zwiększenia środków związanych z koniecznością zapewnienia dodatkowych zabezpieczeń w związku z występowaniem wirusa COVID-19 oraz trzy umowy dotyczące dofinansowania wynagrodzeń pracowników DPS.

(akta kontroli str. 3-179, 210-215)

W okresie objętym kontrolą DPS funkcjonujące na terenie powiatu złożyły następujące zapotrzebowanie na środki z tytułu dotacji do kosztów utrzymania mieszkańców DPS przyjętych przed 1 stycznia 2004 r.:

- w 2021 r.: 5 057 tys. zł DPS w Bobrku, 2 186 tys. zł na utrzymanie DPS prowadzonych na zlecenie;
- w 2022 r.: 5 628 tys. zł na utrzymanie DPS w Bobrku, 2 186 tys. zł na utrzymanie DPS prowadzonych na zlecenie;
- w 2023 r.: 5 864 tys. zł DPS w Bobrku, 2 197 tys. zł na utrzymanie DPS prowadzonych na zlecenie;
- w 2024 r. 3 838 tys. zł DPS w Bobrku, 2 325 tys. zł na utrzymanie DPS prowadzonych na zlecenie¹⁹.

(akta kontroli str. 197-198, 246-249, 479-496, 502-517)

W latach 2021–2024 (30 września) powiat uzyskał z budżetu województwa małopolskiego z tytułu dotacji do kosztów utrzymania mieszkańców DPS przyjętych przed 1 stycznia 2004 r. łącznie odpowiednio: 7 336 tys. zł, 7 833 tys. zł, 8 235 tys. zł, 5 578 tys. zł., z czego DPS w Bobrku otrzymał odpowiednio: 5 057 tys. zł, 5 628 tys. zł, 5 864 tys. zł, 3 838 tys. zł prowadzone na zlecenie otrzymały za pośrednictwem PCPR odpowiednio 2 279 tys. zł, 2 205 tys., 2 371 tys. zł, 1 716 tys. zł.

Z porównania powyższych danych wynika, że dotacja z budżetu wojewody małopolskiego pokrywała w latach 2021–2024 (30 września) odpowiednio 104%, 101%, 108%, 74% zapotrzebowania zgłoszonego przez DPS prowadzone na zlecenie. W przypadku DPS w Bobrku, dotacje pokrywały 100% zapotrzebowania zgłoszonego na lata 2021–2024 (30 września).

Ponadto w latach 2021–2024 (30 września):

- DPS Bobrek otrzymał w latach 2021–2022 odpowiednio: 118 839,31 zł i 180 695,85 zł – środki z Funduszu przeciwdziałania COVID-19²⁰, w latach 2023–2024 (30 września) odpowiednio: 809 445,96 zł i 303 888,81 zł – dotacja na dodatki motywacyjne 600 zł i 1000 zł.
- DPS w Bulowicach i w Zatorze otrzymały w latach 2021–2022 odpowiednio: 87 683,00 zł i 134 826,00 zł – środki z Funduszu przeciwdziałania COVID-19, w latach 2023–2024 (30 września) odpowiednio: 565 170,16 zł i 208 840,37 zł – dotacja na dodatki motywacyjne 600 zł i 1 000 zł.

(akta kontroli str. 197-198, 276-478, 519-593)

¹⁸ Patrz przyp. 14.

¹⁹ Z zestawienia przedłożonego przez Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu wynika, że założenia co do wysokości środków w DPS w Bobrku były tożsame z otrzymanymi środkami.

²⁰ Utworzony w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz. U. poz. 374, 567 i 568, dalej: Fundusz przeciwdziałania COVID-19.

W latach 2021–2024 (30 września) PCPR przekazało do DPS prowadzonych na zlecenie łącznie (kwoty pochodzące z dotacji oraz dodatkowe środki szczególne COVID-19 oraz dodatki motywacyjne) odpowiednio 2 366 tys. zł, 2 340 tys. zł, 2 936 tys. zł, 1 924 tys. zł.

(akta kontroli str. 197-198, 518, 537)

Dyrektor wyjaśnił, że w latach 2021, 2022, 2023 suma wpłat od mieszkańców i osób zobowiązanych oraz dotacji przekazywanych przez wojewodę z budżetu państwa, była wyższa od kosztów poniesionych na mieszkańców DPS umieszczonych przed 1 stycznia 2004 r., stanowiących sumę średnich miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańców poszczególnych DPS w związku z powyższym można przyjąć, iż w latach 2021–2023 pozyskane środki były wystarczające.

Ponadto podał, że w 2024 r. wskazana suma wpłat od mieszkańców oraz dotacji była niższa od przedmiotowych kosztów (...) różnica między sumą wpłat od mieszkańców i osób zobowiązanych oraz dotacji otrzymanej od wojewody z budżetu państwa na osoby umieszczone w DPS, według zasad obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r., a średnim miesięcznym kosztem utrzymania w DPS, pomniejszonym o wpłaty, w poszczególnych DPS wynosiła:

- DPS w Bobrku – 2 247 698,66 zł,
- DPS w Bulowicach – 297 596,58 zł,
- DPS w Zatorze – 723 553,28 zł.

(akta kontroli str. 205-208, 497-501)

2.2 W latach 2021–2024 zgodnie z zarządzeniami Starosty²¹ średnie miesięczne koszty utrzymania mieszkańca DPS w powiecie wynosiły:

- DPS w Bobrku (odpowiednio): 4 881,46 zł, 5 378,10 zł, 6 313,06 zł, 7 297,66 zł;
- DPS w Bulowicach (odpowiednio): 4 194,91 zł, 4 667,9 zł, 5 326,11 zł, 6 122,58 zł;
- DPS w Zatorze (odpowiednio): 4 611,95 zł, 5 302,03 zł, 5 846,17 zł, 6 723,74 zł.

(akta kontroli str. 269-272, 538)

Jak wynika z dokumentów przekazywanych przez wszystkie DPS, wyliczenie średniego miesięcznego kosztu obejmowało kwotę rocznych kosztów DPS za rok poprzedni pomniejszone o koszty inwestycji, remontowe, wydatki i koszty pokryte z dotacji celowych i/lub finansowane ze środków funduszy europejskich i powiększony o wskaźnik inflacji. Otrzymaną wartość dzielono przez sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach wg stanu na ostatni dzień miesiąca. Sposób obliczenia był zgodny z art. 6 pkt 15 uops.

(akta kontroli str. 3-50, 91-137, 197-198, 233-257, 537)

---

²¹ Zarządzenie nr 4/2021 Starosty Oświęcimskiego z dnia 9 lutego 2021 roku w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w powiecie oświęcimskim na rok 2021; Zarządzenie nr 18/2022 Starosty Oświęcimskiego z dnia 18 marca 2022 roku w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w powiecie oświęcimskim na rok 2022. Zarządzenie nr 7/2023 Starosty Oświęcimskiego z dnia 27 lutego 2023 roku w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w powiecie oświęcimskim na rok 2023; Zarządzenie nr 8/2024 Starosty Oświęcimskiego z dnia 15 lutego 2024 roku w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w Powiecie Oświęcimskim na rok 2024.

W odpowiedzi na pytanie czy dane przekazywane przez DPS, stanowiące podstawę wyliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca DPS w powiecie, o którym mowa w art. 60 ust. 2, pkt 2 uops były weryfikowane Dyrektor wyjaśnił, że wyliczenie *średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS następowało na podstawie przedłożonych przez DPS danych stanowiących zgodnie z ustawą podstawę do wyliczenia kosztu. PCPR weryfikował wyliczenie kosztu pod względem rachunkowym.*

(akta kontroli str. 497-499, 534-536)

PCPR, z upoważnienia Starosty, terminowo przekazywał do Wojewody Małopolskiego comiesięczne informacje o miejscach i kosztach utrzymania w DPS (w systemie CAS).

(akta kontroli str. 231)

W okresie objętym kontrolą Starosta przekazywał do PCPR corocznie informację od wojewody małopolskiego o tym, że różnica kwoty dotacji będąca różnicą pomiędzy środkami przekazanymi do powiatów na podstawie comiesięcznych informacji o miejscach i kosztach utrzymania w domach pomocy społecznej a planem dotacji po zamianach w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85202 – *Domy pomocy społecznej*, § 2130, pozostawała do dyspozycji powiatów w trybie art. 115 ustawy o pomocy społecznej. W 2023 r. taką informację PCPR otrzymało bezpośrednio z MUW, drogą telefoniczną.

(akta kontroli str. 226-229)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie 15 października 2024 r, zwrócił się do starostów w województwie małopolskim z wnioskiem o przekazanie informacji dotyczących sytuacji domów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie na terenie powiatu. Na podstawie informacji uzyskanych z obu DPS prowadzonych na zlecenie, 23 października 2024 r. PCPR przekazał wymagane informacje. Opisując aktualną sytuację finansową podmiotów pozarządowych prowadzących DPS na zlecenie w odpowiedzi na zadane pytania przekazano, że:

- 1) jeden DPS (Zator) poinformował, że jeśli wysokość dotacji na jednego mieszkańca umieszczonego na starych zasadach nie ulegnie podwyższeniu funkcjonowanie DPS będzie zagrożone, natomiast drugi DPS na dzień 21 października 2024 r. posiadał płynność finansową i jego dalsze funkcjonowanie nie było zagrożone;
- 2) oba DPS poinformowały, że nie są w stanie pokrywać bieżących kosztów prowadzenia domów z otrzymywanych dotacji; poziom finansowania DPS oceniono jako nieadekwatny do rzeczywistych kosztów, który *zmusza do podejmowania ryzyka wydatkowania innych środków bez gwarancji, że zostaną wyrównane*, a sposób wyliczania miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca oceniono jako bardzo niekorzystny, ponieważ *ponad 70% wydatków DPS stanowią wynagrodzenia pracowników z pochodnymi a te rosną nieproporcjonalnie do (...) prognozowanego średniorocznego wskaźnika cen i usług*;
- 3) oba DPS nie posiadały żadnych zobowiązań wymagalnych na 1 października 2024 r.;

4) oba DPS wskazały na konieczność pozyskania innych środków na pokrycie różnicy *rzeczywiście poniesionych wydatków w stosunku do przekazanej dotacji*. Przy czym DPS w Zatorze wyliczył kwotę deficytu budżetowego w wysokości 165 272,44 zł. DPS w Bulowicach nie wskazał konkretnej kwoty deficytu, natomiast poinformował, że aby zapewnić płynność finansową i pozyskać środki na bieżące funkcjonowanie DPS włączył premię uznaniową do wynagrodzenia zasadniczego pracowników i zlikwidował z dniem 1 stycznia 2024 r. wypłatę nagród jubileuszowych dla pracowników DPS. Na 2025 r. zaplanowano ponadto ograniczenie wypłaty odpraw emerytalnych do minimalnej wysokości (jednomiesięcznego wynagrodzenia) oraz likwidację Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

(akta kontroli str. 258-266)

2.3 PCPR rozliczało wykonanie zadania publicznego na podstawie otrzymywanych sprawozdań. Zawierały one m.in. opis osiągniętych rezultatów z określeniem liczby osób w podziale na płeć i przedziały wiekowe, informacje o źródłach otrzymywanych świadczeń skali działań zrealizowanych w ramach zadania. W części finansowej zawarte były dane dotyczące kosztów ogółem, faktycznie poniesionych wydatków oraz zestawienia faktur poniesionych wydatków związanych z realizacją zadań, pokrytych ze środków dotacji.

(akta kontroli str. 275-476)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

PCPR prawidłowo realizował zadania z upoważnienia Starosty, w tym gromadził dane niezbędne do obliczenia kwoty dotacji dla poszczególnych DPS, a także dane o miesięcznych kosztach funkcjonowania przekazywane do wojewody małopolskiego. Ustalając corocznie, dla Starosty kwoty średnich miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańca DPS w powiecie publikowane zgodnie z art. 60 ust. 2 pkt 2 uops, Dyrektor opierał się na danych przesyłanych przez nadzorowane DPS, w tym informacji szczegółowej o kosztach i wyliczeniach średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS dokonanych zgodnie z art. 6 pkt 15 uops.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Kraków, 25 lutego 2025 r.

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

z up.

Mariusz Gorczyca
p.o. Wicedyrektor

/podpisano elektronicznie/

Kontroler

Małgorzata Kram

specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/